

Temat: **Branie – dawanie – kradzież.**

1. Autor: Maja Dados, nauczyciel filozofii oraz etyki (Przedszkole nr 119 i Gimnazja: nr 1 i nr 18, we Wrocławiu).
2. Czas realizacji: ok. 60 minut.
3. Poziom edukacyjny: przedszkolaki.
4. Liczba uczestników: ok. 15 osób.
5. Cele:
 - Dzieci odróżniają sytuację dawania-brania od kradzieży.
 - Dzieci zastanawiają się nad własną gotowością do dzielenia się dobrami, uzasadniają swoje wybory w tym obszarze.
 - Dzieci definiują kradzież.
6. Literatura: Scenariusz inspirowany ćwiczeniami opracowanymi przez K. Ostrowską w książce: K. Ostrowska, *W poszukiwaniu wartości*, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 1994, s. 130-134.
7. Scenariusz zajęć:

1. Zabawa w bitwę morską:

Narracja: Prowadzący ogłasza dzieciom, że mają na dzisiaj specjalną misję: muszą wdrzeć się na niewidzialny statek piracki i rozprawić na nim z niewidzialnymi piratami. Celem jest zdobycie - również niewidzialnej – skrzyni ze skarbem, która się na tym statku znajduje.

Warto podkreślić, że nie mają walczyć między ze sobą, tylko wspólnie przeciwko piratom. Nauczyciel nie powinien zostawić dzieci samym sobie, na zasadzie ‘bawcie się w piratów’, ale włączyć się do zabawy i poprowadzić szturm na statek. Uczestnicy szturmują mają niewidzialne miecze, pistolety i co tylko zechcą. Prowadzący ogłasza różne akcje, woła np.: ‘Uwaga, piraci odpalają armatę! Ogień! Chowamy się!’. Po walce na pokładzie ‘schodzi się’ pod pokład.

Kiedy piraci wystraszeni uciekają (oczywiście ich nie zabijamy, tylko walczymy na miecze i pistolety do momentu, w którym uciekną, a konkretnie: odpłyną na małych łodziach na pobliską wyspę), zajmujemy się otwarciem skrzyni. Wieko jest ciężkie, więc prowadzący wraz z dziećmi muszą połączyć siły i mocno pchać, żeby je otworzyć.

Pojawia się problem: skarby są także niewidzialne! Skąd wiemy, co jest w środku skrzyni?

Czas: ok. 8 min.

2. Rozmowa:

Prowadzący wraz z dziećmi siada w kole. Każde z dzieci, po kolei, mówi, co może znajdować się w pirackiej skrzyni ze skarbem. Prowadzący dopowiada. (Np.: złoto, klejnoty, królewska biżuteria, mapy, cenne dokumenty, amulety, o których się mówi, że są magiczne, itd.).

Następnie dzieci kładą się na dywanie i relaksują się, mogą zamknąć oczy. Prowadzący prosi je, aby wyobraziły sobie, co najbardziej chciałyby znaleźć w takiej skrzyni; o czym marzą. (Super zabawki, słodycze, itp., itd.).

Po wyobrażeniu sobie wymarzonych skarbów dzieci najpierw:

a) wybierają, co chciałyby zabrać do domu (nie ma ograniczeń co do ilości).

Następnie:

b) Prowadzący mówi dzieciom, że mogą zabrać coś dla swoich najbliższych: rodziny, przyjaciół, zwierzątka domowego, pań z przedszkola, itp. Dzieci mają zdecydować, co dla nich wezmą.

Czas: ok. 7 min.

3. Zabawa w pakowanie prezentów:

Narracja: Ponieważ skarby mogą się uszkodzić w trakcie przeładunku, musimy je dobrze zapakować. Dzieci wyobrażają sobie, jak Kapitan (nauczyciel) przynosi sznurki, taśmy, torby i walizki. Pieczołowicie pakujemy nasze skarby.

Czas: ok. 3 min.

4. Zabawa – nocny odpoczynek:

Narracja: Prowadzący oznajmia dzieciom, że jest strasznie późno i na niebie widać już gwiazdy. Z samego rana zabierzemy nasze skarby do domów, ale – ponieważ są ciężkie i będzie to bardzo męczące – musimy się wpierw przespać i wypocząć. Wszyscy udają się do kajut. Chwilę śpimy, słysząc chrapanie. Z samego rana budzimy się, wychodzimy na pokład i okazuje się, że... nasze skarby zginęły! Ktoś je ukradł. Wszystko, co mieliśmy wziąć dla siebie i dla naszych najbliższych – przepadło.

Czas: ok. 5 min.

5. Rozmowa:

Prowadzący prosi dzieci, żeby ponownie usiadły w kole. Każdy z uczestników po kolei opisuje, jak się czuło, kiedy dowiedziało się, że jego skarby zostały skradzione.

Czas: ok. 5 min.

Prowadzący rozpoczyna dyskusję:

- Jak to się stało: mówimy, że ukradziono nam skarby... Ale przecież przedtem to my je ukradliśmy! Do kogo ta skrzynia należała?
- Czy skrzynia była własnością piratów? Oni również ją zrabowali: komu? Czy była to jedna osoba? A może było tych osób więcej?
- Czy okradzenie złodzieja nie będzie kradzieżą?
- Kiedy możemy wziąć coś dla siebie i NIE będzie to kradzież?
- A kiedy mamy do czynienia z kradzieżą.

Czas: ok. 7 min.

6. Aktywność:

Prowadzący prosi dzieci, żeby :

Wariant A: Wybrały jakieś rzeczy z przedszkolnych zabawek i dały każdą komuś z grupy (nic nie zatrzymujemy dla siebie!)

Wariant B: Rozdały otrzymane od prowadzącego naklejki (każdy dostaje do dyspozycji tyle naklejek, ile ma w grupie osób do obdarowania, więc nie zatrzymuje nic dla siebie).

Czas: ok. 5 min.

7. Rysowanie:

Kiedy już każdy coś innym da i coś od innych otrzyma, prowadzący prosi dzieci o narysowanie swoich własnych rzeczy, które mają w domach (swoje zabawki, mebelki, ubranka, itd), najlepiej kilka, ok. 5. Mogą narysować je na kartkach A4, a potem wyciąć, albo prowadzący może przygotować mniejsze karteczki (różnych wielkości): po jednej karteczce na każdy przedmiot.

Czas: 10 min.

8. Ćwiczenie:

Prowadzący i dzieci ponownie siadają w kółku. Prowadzący pyta:

Co było dla Was przyjemniejsze: dawanie czy dostawanie? Wyjaśnia: Żeby coś dostać, ktoś musi nam to dać. Tak samo: żeby kogoś obdarować, ktoś musi coś od nas przyjąć! Przedtem rozdawanie rzeczy było łatwiejsze, bo dysponowaliśmy rzeczami z przedszkola/otrzymanymi naklejkami. Teraz decydujemy, które z naszych własnych

Jestem z Wrocławia, więc myślę

2013/2014

etyka

rzeczy bylibyśmy skłonni oddać, które tylko pożyczyć, a których nikomu byśmy nie oddali – i dlaczego.

To, co dzieci oddają – trafia do niewidzialnej skrzyni w środku kółka, to, co by pożyczyły – kładą przed sobą, a to, czego nikomu nie dadzą – trzymają w dłoni).

Dzieci dokonują podziału rzeczy i prezentują uzasadnienia.

Czas: ok. 10 min.